

Jusu Annala
AUSCHWITZ

*“Is it only the sun that shines once for the mind,
only the flash of existence, than none ever was?”*

*Allen Ginsberg:
Kaddish and Other Poems*

“In a dark time the eyes begins to see.”

Theodore Roethke

Shema Yisroel Adonai Eloheinu Adonai Echad!

Tämä alkoi jäähyväisinä runoudelle,
maailmassa, muistin hämärästä,
kun kävelen kadulla.
On kaunis, elokuinen hellepäivä,
kävelen liikenteen ahmivaan virtaan
mitään näkevin silmin,
kun se iskee yhtäkkiä vastaan: haju!
Pakokaasun löyhkä sumentaa mieleni,
tajuna pakenee, lysähdän polvilleni,
odotan voimakasta rautaputken iskua.

Tämä alkoi!

En pääse jaloilleni, puristan silmät
tiukemmin kiinni, odotan, en jaksa enää!
Kylmyys virtaa sisältäpäin.
Minä näen lapsenvatsaisten luurankojen
iättömät kasvot yhtäkkiä ympärilläni,
tämä alkoi...
Yö ja usva tarttuvat minuun,
vievät pahaan uneen,
jossa kuolleiden yli kulkee punainen viiva,
tajunta... ta-ta-tajunta syntyy, kuolee
ajan viisarit hajoavat... siivet mustuvat.
Ihmisiä... askeleita... autojen täyttämät kadut...
Yskin verta, huohotan, oksennan asfaltille.
Kosketan sitä, painan siihen kämmeneni.
Se on todellisuus; lämmin höyryävä lammikko,
tämä alkoi...

Vai päättyikö se koskaan, todella?
Sota kun nukkuu toinen silmä auki.
Yli puolenvuosisadan takaa kuulen huudon:
EINE LAUS DEIN TOD!
Keskellä uuden elämän syntyä
kuljen nirepakat.
Käsi piirtää sielun verenpunaisella musteella
kirjoitetut paikat minä muistan
ja olen matkannut tänne, halki yön ja usvan,
halki pelon ja kivun, halki autioituneiden
asemalaiturien ja minä muistan
ikkunattomat junat; ei yötä, ei päivää,
mustat kuljetukset katosivat yöhön,
ikiajoiksi jäljettömiin, mutta tuska ei!
sen jäljet ovat luettavissa:

kaasukammion kynsien repimä katto,
 niin betoni murtui ja monen tahto.
 Tuhansien väsyneitten, laahaavien
 jalkojen tallaama lumi muuttui
 jäiseksi liejuksi.
 Muistan kesäisen kuolettavan helteen
 ja janon ja punataudin.
 Muistan talven jäätävän viiman
 ja kuinka se soitti kylkiluupillejä
 ohuen kankaan läpi, armotta!
 Silloin, yli 60 vuotta sitten se alkoi
 ja se alkaa nyt, kun näen tämän kaiken,
 elän sen uudelleen, vaikka veri on hyytynyt,
 kielet vaienneet, sähköaidat ilman sähköä,
 tuulen tanssittamat ruosteiset piikkilangat
 huutavat muistoja halki ruohon peittämän,
 kerran vankien polkeman maan!
 Kylmästä ja sameasta unesta
 kuulen junan aavemaisen höyrypillin ujelluksen,
 näen portin josta kuljettiin vain kerran
 soi lohduttomuuttaan (pieni) yösoitto,
 verenpunaisella musteella nämä riisutut,
 karvattomat, tatuoidut, numeroidut nöyryytetyt
 kirjoittavat unensa; pienen pienestä toiveesta
 kytevän elämänkipinän.
 Yli 60 vuotta ja vatsassani sulaa tyytyväisyyttään
 kielbasa, yli 60 vuotta sitten sairaalaparakin
 nälkiintynyt potilas saattoi syödä siteensä!
 Minä muistan: verinen uloste = kuolema!
 Siellä, kuutamon syleilemässä käymälässä
 pelon muovaama yhdyskunta.
 Hätäiset, jumalaiset henkoset savukkeenjämästä
 tai riita!
 Hiljaisuudessa murhatut, yksinäisyyttään,
 lehdettömänä ja lumen peittelemänä
 Goethen Tammi.
 Alles geben die Götter ihren Lieblingen ganz...
 koko järjettömän yön sisään ahdettu kansa.
 Ajan tuulet kantoivat myrskyn sulissaan,
 todellisuus alkoi siitä mihin unelmat murenivat.
 Muistot kulkevat kuin varjot lävitseni,
 viivähtäen laskevan auringon kynsillä,
 eilinen on tänään!
 Eurooppa vapisee hakaristin alla
 ja pommitetun talon kellarissa,

siellä missä hiiret tanssivat salaa,
siellä homeen tuoksussa valvoivat hiljaisuuttaan
monet pelokkaat sydämet,
tietämättöminä Lopullisesta Ratkaisusta.
Ihmiset kapsäkkeineen ja surullisine nyytteineen
odottavat junien vetämiä karjavaunuja,
pääsyä... mihin?
Vaan keräävät matkatavarat pois,
sanovat: saatte ne siten perillä... missä?
Tämä uni, kerran minulta karannut,
tarvelee mieleni!
Tämä hajonnut maailma ja kasojen vaellus,
kieltensekoitus yhdeksi pelon saattelemaksi
avun**HUUDOKSI!**
Ei yötä, ei päivää, tämä TANEC SMRTI...
Pirujen pahnoilla en saa henkeä!
Tämän kaiken ympärillä musta kuilu
imee itseensä elämän, minutkin,
ja taivas makaa tuhkassa,
ovat mustalaisviulunkielet katkenneet.

Inter arma silent leges.
Parisataa kilometriä Varsovasta lounaaseen –
Oswiecim.
Kiipeilytelineet elämän ja kuoleman väliin
ARBEIT MACHT FREI!
Menneisyyden tuskaiset huudot,
tulevaisuus savuna ilmaan.
Tästä painajaisesta en löydä tietä ulos.
Raitapukuiset elävät kuolleet, kädet
ojentuvat, silmät mustissa kuopissaan,
tuijottavat pelon verkosta.
Toivottomuuden kummilapsina
yötä päivää
krematoriot sylkevät tuhkaa piipuistaan.
Tuhansien ihmisten kiemurtelevat jonot
oikealle vasempaan, oikealle vasempaan,
elämään kuolemaan,
Salomonin Sinetit, epätoivon kukintaan.
Yötä myöten itken ja haluaisin kuristaa itseni
tähän vetiseen rukousnauhaan, paeta
hetkeksi unen kylmään horrokseen,
vain herätäkseni aamuiseen vahvuuslaskentaan,
nimenhuutoon, karjuntaan, loputtomien

lyöntien ja potkujen toivottaessa hyvää huomenta.
Syyllisyyteen syntynyt: rottia, luteita, täitä ja kirppuja
arvottomampi, numerosarja, maanpäällisen Infernon kasvatti.

Tämä on ANUS MUNDI!
ICH SEHE, WAS IHR NICHT SEHT.

Kaiken pahuuden ruumiillistuma,
kaiken elämän tukahduttama ylistys
kuolemalle pyhitetty, kaiken moraalin
ja inhimillisyyden karkottava helvetti,
jonka sammumatonta tulta ruokitaan
kaasutetuilla ihmisillä: vanhuksilla,
lapsilla, sairailta, työkyvyttömillä.

MEDICAL KILLING
AND THE PSYCHOLOGY OF GENOCIDE,

aseina Lopulliseen Ratkaisuun.
Menetetyt toiveet roikkuvat ihmishahmoina
sähköaidoissa, rajaten ympäröivän todellisuuden:
kaasukammiot ja krematoriot.
Ihmiskäsien rakentamaa, tuhon ideologialle
polvistuvaa lojaalisuutta nuolla pedon persettä!
SS:n kuolemanjumalat mustissa asepuvuissaan,
sääliltä sulkeneet sydämensä.
Pimeyden halki ruhjotut luut huutavat Armoa,
Oikeutta, yhtä tuskatonta hetkeä!
Puukengät painuvat saviliejuun,
joka askeleella, kuolema hartioilla.
Nälän näännyttäminä, epäinhimilliseen
raadantaan alistettuina elämä murenee.
Rukoilee voimia, ymmärrystä Jumalalta,
nokkoskeitolta, leivänpalalta,
tuhkasta haravoiduilta jäähyväisiltä,
viattomina eläneiltä, viattomina kuolleilta,
murhattujen omaisuudelta, makuulavitsojen oljilta,
kädeltä joka syöttää ZYKLON B:tä!
Puhdasta vihaa, raivon ilmakuoppia,
tuhkassa siipiään räpyttelevä Feeniks odottaa
niskalaukausta ja kaikki on käännetty ylösalaisin,
värit kuolleet ajatuksista, toverihengen liekki
puhallettu sammuksiin, jokainen sydämenlyönti,
jokainen hengenveto on tyhjä odotus.
Taistelu omasta elämästä repii siivet heikompien selästä!
Tämä kilpajuoksu vuolee hymyn vartijoiden kasvoille.
Spesialistit repimässä kultahampaita kaasutettujen suista,

ulosteiden seassa kauhun vääristämiä kasvoja,
todellisuus josta ei voi herätä!
Aika jota ei voi pyyhkiä pois!
Tapahtumat joille ei voi sulkea silmiään!
Ymmärrys joka ei riitä vaikka Vapauden Huuto
jodlasi taivaan purppuraan!

Yön pimeydessä vahtitornit syntyvät
jättiläisiksi kylmin valonheitinsilmin,
pakkasen murtaessa tiensä jäänaskalein
luihin ja ytimiin,
sydän peitelty kyyneliin.
Jumalan kämmenillä rukoukset
hentoja lumihuutaleita; puhtaan valkeita
ja sulavat, sulavat, kaikuina soivat,
kuin tyhjyyteen sulautuen
yritän unelmoida itseni pois,
yli sähköaidan, yli piikkilanka-aidan,
yli todellisuuden äärilaidan,
etsin kasvojani vuosien takaa,
kasvoja, joita elämä ravitsi,
pienen pieni ajatuksen punainen lanka
pala kirkkaana liekkiä edes hetken
anna vapaus kuoleman kasvojen alta,
piiloutua, sulkea sieraimet uhrisavun tanssilta,
anna tuhon hengityksen maatua!

Wer da? Wie geht's?
Kuukaudet ja vuodet kuluvat.
Tuho kasvaa kasvamisestaan;
se on mustana aukkona kaiken ympärillä,
eikä polttouunien tulet sammu,
ei ole valoa joka leikkaisi pimeyden kahtia.
Junien vetämät karjavaunut saapuvat
säälimättömästi yhä uudelleen
ahdettuina täpötäyteen ihmisiä.
Kädet repivät perheet hajalle toisistaan.
Näiden ihmisten kohtalo on ennalta määrätty:
TÄIPUHDISTUS.
Vaatteet huolellisiin kasoihin,
reipas, mukaansatempaava musiikki,
vartijoiden ystävällisesti hymyilevät kasvot,
käsi silittää lapsen päätä, on turha pelätä,
tämä on pian ohi, ne sanovat.
Valon enkeleiltä kasvonsa varastaneet,

olemattomia toiveita kasvattaneet,
myrskyn soihdut sytyttäneet,
juopuneena herrakansauskostaan,
ottaneet pedolta suihin ja nielleet siemennesteen
ja kuu on verenpunainen jokaisena päivänä,
elämä pakenee.
Täällä Ilmestyskirjan neljä ratsastajaa
ovat käsin kosketeltava totuus.
Unohdus ei leimaa mieltä:
minä elän tämän kaiken uudelleen,
ensimmäistä kertaa
yli kuusi miljoonaa murhattua
huutaa tämän paikan hiljaisuuden läpi
ja kun huomina saapuu,
minä muistan!

Minun käteni roikkuvat
kuin revenneen unelman lehdet.
Kolmen vuoden VIA DOLOROSA,
mutkikas ja täynnä yllätyksiä:
tänään eräs naisvanki tiputti
minulle leivänpalan kapeiden ”ilotalon” ikkunasta,
ahmin leivän, en tiedä, luulen hymyilleeni
kiitollisuudesta järjettömän yltäkylläisenä.
Marssimme työkomennukselta,
takana 16 tuntia epäinhimillistä raadantaa
louhoksella nokkoskeiton ja leivänpalan voimalla.
Eräs ystäväni, Norjan juutalaisia, kertoi
leirin ”sairaalasta”; häneltä oli revitty kaikki
varpaankynnet ilman minkäänlaista puudutusta!
Syy =?
Perillä vahvuuslaskenta, päivän aikana kuolleiden
yli punainen viiva. Tartun siihen hetkeksi,
jos se vaikka lohtua toisi; olla elossa yhä
ja kaiken aikaa juna saapuu portista
aikataulun mukaan.
Asettavat lastaussillat ja kaikki alkaa alusta.
Minä en kestä noita silmiä, en noita katseita!
Eivät ymmärrä... kuin toinen planeetta...
katso tuota saporopäistä tyttöä, painautuu
äitiään vasten, etsien turvaa, tiedät: sitä ei ole,
eikä huomista hänelle!
Ehkä sitä ei ole itsellekään, niin armollinen
on ajatus heittäytyä sähköaitaan.

Niin kirottu Jumalan kyöneleet
 valitun kansansa silmissä,
 tuon helvetinpunan liekkien varjostama taivas
 avaa hirmuvallalle uneliaat reitensä.
 Niitä jäinen tuuli pieksee,
 tuhkalla kasvonsa pesee
 ja tulee ilta ja tulee aamu, hätääntyneenä
 joku itkee varastettuja puukenkiään;
 ilman niitä ei henki säily pitkään.
 Amuviiden nimenhuuto,
 sumu leijuu paksuna vaippana ympärillä,
 vaan ei lämmitä, ei suojaa, syö sääriluut,
 vapisevat ja kalisevat.
 Tämä on muinainen maisema
 jossa jokainen ilman suojelusenkeliään,
 täytynee pärjätä omillaan!
 Tai ehkä ne sittenkin ovat täällä,
 mene tiedä?
 Hengityshöyrystä voit nähdä kuvasi:
 historianlehdiltä varastetun,
 maailmalta salatun,
 kaaoksen sisään imetyt silmät,
 syvissä onkaloissaan
 kauhun syke.
 Pakenen harsotuun siivin,
 kuvitteellisin henkäyksin,
 mutta jokainen ihminen on merkitty
 kantamaan tätä tuskan haarniskaa.
 Sota riehuu ja rintamalinjat murtuvat.
 Vapauden outo lintu laulaa
 kylmentynein haavekuvin,
 Kristalliyön savuiset muistot sieraimissaan,
 tuntee pelon ja tietää sen voimattomuuden
 nykäisyt suunpielissään.
 Täällä ihmiset kierrätetään;
 15 pfenningin kilohinnalla,
 kaikki otetaan talteen: kulta sulatetaan harkoiksi,
 unelmat tuhkaksi ja kun katson suurennuslasin
 läpi aikamuodot tanssivat todellista vapautta.
 Elän kahleenmittaista elämää.
 Kuolemalla voideltu otsani uurteet
 Milanon yliopistosta unelma,
 joka kuuluu nyt toiseen maailmaan, eikä tähän
 kaaoksesta puristettuun runoon.
 Nimettömien unohdetut nimet,

nämä kalpeat kirjaimet ripittäytyvät
tuhovoimaiselle ytimelle,
jäähvyäiset runoudelle, jäähvyäiset elämälle,
sateenkaarelle ja hämähäkin verkolle!

1945: liittoutuneiden koneita taivaalla,
leiri täynnä kuolleita... taudit riehuvat...
polttouunit ilman hiiltä...
räjäyttävät krematorioita...
pikateloituksia...

lähtö viimeiselle marssille,
määränpää: kuolema!
Mutta se ei koskaan tullut, ei minulle.
Minä muistan, minä elän!
Kenen on vastuu?
Jokainen sitä välttelee, sanoo:
noudatin ohjeita, määräyksiä.
Revin hermoni riekaleiksi!
Tämä kirjoitus on loppu,
tämä tunnustus on jatkuva salamasota,
tähtien takana kirkuvan Jumalan suudelma
mädäntyneen ajan iholle!
Itken tietoisuuden rajan ylitettäväksi.
Nimettömän, iättömän, tuulessa kasvaneen,
tulessa kahlanneen Jumalan pyydystämän unelman
ahneet leuat syövät historian jalkojeni alta.
Oi surusilmä, musteen juoksu, syntinen olet,
juopunut valottoman huoneiston oksistoissa,
vaeltanut uurnalehtoon ja tukehtunut sanojesi
auringonnousuun, siunattuun uneen,
josta muistat tähdet jotka söivät yötä,
kunnes puhtaus suli mieleen.
Veren virta purjehtii neulansilmästä tuomioon,
kuuntelemaan sytytettyjen kynttilöiden hengitystä,
hirviöiden tarinointia, kysymyksiä sanojen takaa,
samean suon huuto on hiljaisuudessaan vaaniva.
Oi ajan kosketusta, mielen murskaavaa.
Oi menetettyä viattomuutta josta alkoi ihmisen kehitys.
Noidankehän rutto matkaa ajassa,
palaneet kuvat, tämä LEBEN UND ERLEBEN
saa minut etsimään ja toivomaan hyvyyttä,
kohti valoa joka on kevät ja kauneutta vuotava haava,
piikikäs tiara, jolla enkeli tanssahtelee, uskossaan
luo merkityksen sanoille, jäähvyäisille,

kaikilla aisteilla luettaville peloille.
Historian pahanhajuisesta hengityksestä
loin maailman ja maailmalle värittömän nahan,
minuuteni hajottavan tilan joka on Runon Kenttä,
Auschwitz! Itkeekö sydämeni? Nauraako akillesjänteeni?
Jos tuulen olkapäille syntyi tanssiva tähti,
oli se lahjoittanut valonsa pimeydelle,
niin kylmän ja niin helposti haavoittuvan,
että kun kahlasin läpi helvetin, en paratiisi tavoittanut.
Ainoastaan sydämeni tunsin mädäntyneen!
Se yön merkitsi kartalta kadonneessa paikassa.
Olin rohkeampi kuin ne jotka silittelivät sielujaan;
minä viillätin unen ja kuoleman verenhajuisissa pidoissa,
hautoissa joita eivät seppeleet syleilleet.
Vainajien hymykuopilla, tervatussa hautajaisveneessä,
soitin lapsuuteni yksinäisyyden ikävystyttävän poljennon,
se huuliltani vei sävelen hennon.
Jäi humala, notkea ja kiiluvasilmäinen,
tanssittamaan verhottuja näkyjä, aistien rihmoissa
sätkiviä vainajia.
Miksi itkisin heidän kohtalooan?
Sylissäni on kalkkiintunut istukka, rikos
ihmiskuntaa vastaan!

Tie, käytävä joka vie varjoleikkeihin,
syvään pahuuteen.
Katso tuota hylättyä kylää, tuota maalaismaisemaa,
joka tuijottaa menneisyyden silmillään
ja tekee minusta aran häpeällisen.
Minä olen sinä ja olen hän.
Tulevaisuus sisälläni kiertyy minuun kuin sarvet,
poltinraudan arvet, otsaan Daavidin Tähti.
Minä en löydä tietä ulos!
huutaa siemen, mullasta tahtoo kurkistaa valoon.
Suojele mieltäsi piinalta.
Kirjoitetut säkeet, miljoonat aaveet
käyvät neuvonpitoon.
Säikähtänyt mielesi on objekti tilintekoon.
Silmiiä räpäyttämättä nielet kuvat
joissa uhrit pyydystävät sinut tanssiin
loputtoman yön sisään ajamiin vaunuihin
ja vihreä on poissa, näetkö sinä myrskylinnun?
Sen suussa on repaleinen haukotus
ja sen läheisyys hyväilee kuin hikinen aamu.

Niin kuin silloin ennen, jos muistat, oli syksy,
joimme calvadosta ja hullut puut riisuutuivat lehdistään.
Risainen junamatka menneisyyteen
halki Puolan maaseudun, aina hämärän rajalle,
pimeyden ytimeen oli paluu – syntymä – kipu.
Ja vuodet lapioivat hiekkaan hauraita luita,
lapsen liimaamia kiiltokuvia, pulleita enkeleitä,
jotka merkitsevät hymyllä unentakaiset auringon polut.
Oi Anne, sinun vapiseva käsialasi kirjoittaa
tukahdutetun huutonsa minuun.
Oi sinä Salaisen Siiven pieni ristiriitakimppu,
sinä jätit sanasi maailmaan,
erään enkelin kosketus ei unohdu,
se on kuin hiekkaa iholla, kuin unena
jota saalistamme.
Löydämmekö me koskaan Kotiin?
Erään enkelin kosketus on kuin puitten vartalot,
valoa vasten viiltävä kaipuu ja likaisenharmaa
maalaismaisema, uskoutuen sydämelle
maatuneet värit, kuihtuneet käsivarret kietoutuvat
nälkäisinä ympärille.
Käytävät muodostavat ristin, ylhäältä alas,
tuleen hajonneen uskontunnustuksen.
Kalanruotoiset käytävät ja tuhkaan painautuneet
jalanjäljet tekevät maailmasta pelottavan umpikujan:
Äitini kahdeksaan jalkaan kirjoitetun Sakramentin.
Minä kannan kärsimyksen neljään vuodenaikaan,
irvokkaat hevosen hampaat, joiden välissä
kiertää aurinko ja kuu ja nimettömien
lapsenvatsaisten koti.
Sateenkaarisiltojen suunpielet alassuin,
uusi ajanlasku alkaa syyhynä iholla,
pistelevänä sarkana.
Kuun itkevästä silmästä v
a
l
u
i
kaihia Oikeamielisten Puutarhaan.
Tuo kivi haudalle! huutaa valo pimeydessä,
yhdeksännellä hetkellä repeää esinahka.
Miten löydämme ulos tästä pimeän kodasta?
Rukoilemme sydämet näännyksiin,
sielut ruvelle.
On yhdeksäs hetki. Hän tanssii aikamuotojen läpi,

yön ja usvan hän tanssii, sinertävillä huulillaan
jäähyväiset runoudelle ja verestä kohoaa kukka,
joka aivastaa itsensä hengiltä.

Yön painajaiset kasvat peloistamme.
Tuhon renessanssin liike nielee pienimmätkin
valheelliset unet, kielet tummanruskeat,
turmiolliset kavaltajat, teidät ajan syvyyteen
ja sen vuodenaikoihin ja sen kurjuudesta
viheriöiville käsille.
Kuviin sidotut maailmat ja enkelten kaupungit,
silmänkääntäjät, itätuulen polttamat hiukset,
mädäntyneet kasvot, hampaattomat suut –
hän tanssii, sytytyslankana elämä, elämä.
Ajan ja paikan ykseys on hajotettu,
mieli lyöty pirstaleiksi huoneessa
jossa seinät ja lattia ovat märkää sementtiä
ja sähkökaapelit...
Tämä tapahtui 1941, Geheime Staats Polizei,
kuulustelut, rautakorkoinen saapas murskasi
sorminivelet, teurasti Juudan Leijonan,
Krakova, 13.3.1943: Geton likvidointi –
konetuliaseet vievät isien yhteyteen,
savua Chujowa Gorkassa poltetuista
yli 10 000 juutalaisesta, huhtikuu 1944,
Requiem, korvasta korvaan
Πότερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
silmästä silmään risteytetyt pelot
ja toivon kivettynyt ydin,
προσεύχεσθε
silmien häpeän katseen kehossa
kivi ui ja sydän ulvoo
pois minusta ja sinusta,
lukemattomat huoneet nauravat
ovet saranoiltaan, 600 vuotta hajoaa tomuksi
yhdessä yössä, tahdon pois!
Kiviset portaat veivät 3000 espanjalaisen hengen,
katso ympärillesi: todellinen maailma
on entinen maailma, menetetyt unet
syövät ymmärryksen viljelemät pellot,
elämä, elämä...
Veriset pellot kylpevät lihasta,
kyynel silmäkulmassa on turvaton enkeli.
Valosta langenneet varjot vaeltavat pimeään,

rukoukset varisevat, kuolema, kuolema...
Savuisten silmien portit nojailevat puutuneina
ruosteen kehossa, tuska ei jätä!
Tahdon pois.
Hellikää luitten hiiltynyttä musiikkia
Taivaan Korvalehdelle,
ruumiini ja sieluni piirtävät kauniita arvoituksia,
rumille jumalille syötän yli kuusi miljoonaa
kristallikyyneltä!

Tyhjyys jonka kuolema tuo mukanaan
alkaa täytyä emootioista,
sillä ei ole voittoa, ei syyliä
mihin painaa päänsä,
ei jalustaa jolle nousta.
Silloin, silloin se on hävinnyt.
Me olemme nähneet tämän
verenpunaisen muodonmuutoksen,
SHALOM SHANTIH SALAAM!
on kirjoitus, pyhien sieluihin
kuin linnunkynnet, auringon kultraamat
tuhotut kaupungit surevat ja tulevat suremaan
savun kirveltäessä silmiä.
Lyhyt elämä – kosketus sydämeen.
Jossain tuolla ylhäällä, tähtien takana
syntyvät ja kuolevat äänettöminä
raivokkaat sadekuurot.
Kuljetan sormeani joukkohaudan
märässä mullassa, piirrän
sahalaitaisen lehden, Tiikerin,
joka kyyristyy ja vaanii saalistaan.
Nämä päivät ovat puuduttavia,
ne saavat minut voimaan pahoin!
Täällä tuoksuu veri, kuolema:
suu auki ja silmien kohdalla kaksi salamaa
vieritysten, ruoskitun paljaalle iholle
syntyy verinen kirjoitus,
vasemmasta kyljestä pulppuaa verta
maahan joka on päällystetty
juutalaisten hautakivillä
ja leirin orkesteri soittaa lempeää musiikkia.
Kukapa olisi voinut edes aavistaa jotain tällaista?
Silloin ennen, jos muistat, kuinka kaunis oli
lumisade, katuvalojen syleilyssä, nuoret

rakastavaiset, lumihiutaleita silmäripsilläsi,
muistatko kuinka läheisen leipomon
vastaleivotun leivän tuoksu toi mieleen kodin
ja lämmön väreet kulkivat huulilta huulille.
Tiedätkö, hulluimmatkin ajatukset saavat
päivänvaloon ripauksen hymyä jota ei erota irtivityksestä.
Hengitä, hengitä lämpöä huhtikuun yö,
hengitä sieluni kevätmarkkinoille, vapautteen
ei-kenenkään-maalille.
Pienen pieni valokeila valaisee yksinäisen lapsen
vilkuttamassa jäähyväisiä illuusiolle elämästä.
Vaivu neitseelliseen uneen joka antaa siivet
olkapäillesi ja lennä, lennä halki kuoleman,
vapautteen Jumalan kämmenelle.
Älä katso taaksesi,
liekit nuolevat menneisyyden kuvat,
taivaasta langennut tuli pyyhkii yli
pahuuden siemeniä nielevän maan.
Häviöllä voitettiin Ihmiskunnan
Armollisuuden Kruunu.
Me olemme kulkeneet halki huutojen
täyttämien verisuonten, kalanruotoisten
käytävien luunvalkeille kiduksille.
Ruhjotut luut, suolavedellä täytetyt kivekset,
vapauden outo lintu huutaa verenmyrkytyksen
hämärästä: KADOSH! KADOSH! KADOSH!
Valo taivuu lasinsirpaleissa, liha kärventyy
tulesa, hiiltyneet varjot tanssivat
hengityksen vanavedessä sisään ulos, sisään ulos,
on kyynelistä tehty kudokseksi, silmien kalvoille,
kuolleille adagio sostenuto ja ruhjeet
kuin kivusta punastelevat tulppaanit – FIAT LUX!
Sielut kohoavat läpi pilvien lumipurjeitten,
hiilihankojen repimät suut räjähtävät
kuin aurinkomyrskyt, tukista hiuksistasi hengitykseni
värit, jossain tuolla ylhäällä, eläinradan merkit
sulautuu yhdeksi Jumalan iholta puristetuksi valoksi,
säteileväksi valtaistuimeksi, jota kohti punainen lanka...
Savun harmaat kehrät ovat silmien pyörteet,
tuulen kuljettamat, syljellä sinetöidyt huulten puolikuut
avaavat portit ja vako hellii rusentunutta puhetaitoa:
qui scribit, bis legit.
Totuudessa kuivatettua lihaa, ristiinnaulittua
ihmisen poikaa, sipulista kuoritut kyyneleet,
pankkiholveista tehdyt kuulustelu- ja kidutuskammiot,

seinillä kuivunutta verta, hehkulamppu ilman varjostinta,
 tuli nielee nimettömät sielut.
 Kauanko kestää pirunpolkka?
 Entä kuutamon kuolinnaamiolla vaeltava
 karstainen ruumissaatto?
 Niin on oleva tyhjiys se kita joka nielee liekit
 ja jättää elottomat varjot kuin terälehdet, jalat,
 tanssikkaa höytyvät! Tuuleen kirjoitetut avunhuudot
 kuin aurinkomyrskyjen baletti.
 Nöyryyteen taivutettu, niin että hiukset (jos sellaiset olisi)
 solmiutuisi kengännauhoihin (jos sellaiset olisi.)
 Niin on oleva jäähyväiseni kuin sirpaleista koottu peili,
 eikä mikään ole sitä miltä näyttää!
 Vääristyneet kuvat, pelon koskettelemina valuvat
 harmaaseen ihmismassaan, haiseviin ruumisröykkiöihin!
 Mädäntyneisyyden pidot... de profundis...
 taudit riehuvat... de profundis clamavi ad te, Domine!
 Kuolemanenkelit ovat myrkyttäneet Hippokrateen Valan,
 tekevät ihmiskokeita: ruikuttavat suolavettä kiveksiin,
 hedelmöityskokeita, paineensietokokeita, venytyskokeita,
 sinappikaasua, fosforia, napalmia, kastraatioita etc.
 Kuinka ruskeasilmäisistä juutalaisista saataisiin
 sinisilmäisiä arjalaisia? ne kysyvät.
 Taivas laskostaa rukouksiemme katraat,
 silkinohuet jäänteet jotka eivät lämmitä sydäntä,
 eivät sielua, ne kuin lihanriekaleet luitten ympärillä
 roikkuvat, roikkuvat, roikkuvat.
 Koiran hampaat pureutuvat nilkkaan,
 luu rusahtaa poikki!
 Koiran sylki on mustunutta vaahtoa,
 kaulapannat yön liskojen unettomuutta lipovia kieliä.
 Vaivun unimaan tuoksuun, lumen virtaan
 hukkuvat jalanjäljet, yön ja usvan tanssilattialla,
 kipu ja pelko: kaksi mustunutta siipeä,
 läpinäkyvyyttään hikoilee Armon Valo – POCALUJ MNIE W DUPE!
 Ja tuuli seppelöi nimettömät joukkohaudat.
 Jälkipolvet nenillään kantakoot pivot tuhkaa,
 tuliset vitjat oikeudelle suokaa!

kaS**vava** pimeys, yhä
 unissani kuulen pojan jyskyttävän ovia ja huutavan:
 RAUTATIEASEMALLE! YKSI MATKALAUKKU
 PER HENKILÖ!

Vaikka käpertyisin makuulavitsalle tai asfaltille,
 olen huutava kysymysmerkki, sikiöasentoon
 jähmettynyt pelon veistos, näytteillä I.G. Farbenin
 kalkkikaivoksilla!
 Kasvoja, kohtaloita, kuoleman ympäröimiä luutuneita
 rukouksia...
 Joukkohaudan peittelee raskas viltti: 45 cm ihmisrasvaa!
 Tuulessa tanssivat hirtettyjen ruumiit.
 Sinä, takkutukkainen partisaani, jonka veri huutaa
 Ukrainan mustasta mullasta, hämähäkkien seitittämiltä
 mustikanlehdiltä, kivettykö taivaan sini avoimiin silmiisi?
 Niin kaukana ilon helmeilevät kyneleet,
 hymyn riemukaaret, niin kaukana valoisat aamut,
 lempeät kasvot, hymyilevät kädet, nauravat suut...
 Jäljellä vain tämä pimeys: kasvava, vaaniva,
 elämän tukahduttava!
 Unten virvaliekit tanssivat tajunnan ryteikössä,
 eikä sinne yllä pelastuksen päivänvalo.
 Pilviverhon taa hukkuvat säteiden kajastukset,
 öisen käymälän yllä täysikuu ja sinä katsot
 minuun vaan et kuule huutoani hiljaista,
 et pienistä toiveista kasvavaa rukousnauhaa
 ympärillesi kiedo, oi yksinäisyytesi vanki,
 oletko surullinen? Kyynelten virrassa uiko
 kuvajaisesi; pullean teatraalinen hymysi?
 Kaukaisuuteen mutkittilevät tähtien polut,
 yhtä etsii pelko kaikupohjaa sydämeen.
 Toivo, onnellisuuden sivujoki, virtaa huomisesta.
 Naurettava ajatus! Lohdulle avoinna:
 heittäydy sähköaitaan!
 Katkaise tuskan kiertokulku.
 Tuhkaverhon takana torkkuu päivänvalon,
 seestyneet toiveet vapaudesta murenevat,
 kivun liekehtivän viitan alla makaa Euroopan kansat.
 Kolmannen Valtakunnan raivoisasta sotateollisuudesta
 puserrettu henki kylvää tuhoa etsiessään ruumiillistumaa
 Pitkistä Puukoista.
 Yö on vetinen ja kylmä suohauta,
 odottaen kalkittuja ruumiita.
 Seison sen reunalla äänettömänä, silmät sidottuina,
 odotan, kunnes kylmä teräksinen piippu painautuu
 vasten niskaa, alkaa toinen aika, menneisyyden
 hetkinä valuvat kuvat ja niistä kudotaan side silmille,
 ja maailma, maailma on avoin hauta,
 mustien syvyyksien kaivo!

Tämä alkoi... kipu... mustelmat talviomenoissa...
yö ja usva... punaisilla risteillä sinetöidyt
junanvaunut... verisiä siteitä... vapaaehtoiset
sairaanhoidajattaret tarjoilevat kuumaa kaakaota
ja savukkeita... oi sumussa kehräävä Lontoo...
niin kaukana täältä... bulldoggin ilme...

On olemassa tuskaa säteilevä pimeys,
Auschwitz-Birkenau,
vielä tänäkin päivänä sinä kuoriudut nahastasi
eloon, kun minä makaan kylmällä kivetyksellä
ja vanhenen aikaa nopeammin!
Sinä olet risti jota raahaan läpi elämäni,
kaikki toiveeni, kaikki unelmani ovat vain
höyheniä jotka tuuli on kuljettanut
kauas tavoittamattomiin ja kun hulluus tanssii
raunioituneen mielen tummissa lätäköissä,
silmät sokeutuvat kyynelistä
joista jokainen peilaa villin pyörteen,
joka imee syvyyksiin valonhiukkaset, enkelit,
lumisade, tuhkaa!
Sydämen kiivaasti takova rytmi:
TALITA KUUM! TALITA KUUM!
ja vaikka rukoukset huuhtelevat suun,
ovat pelon riepottelemat sielut vaeltaneet
tyhjyyteen, Veiksel-joen eteläpuolelle,
22.3.1941: gettoon siirtymispäivä,
määräyksellä 44/91, suljettu juutalaisalue.
Satoi lunta, niin kuin saduissa; valkeaan huntuun
kiedottu kaupunki, sunnuntai, lautasellinen tshuntia,
kaksi vuotta ja seitsenhenkisestä perheestä kuusi
olisi poissa – murhattu!
Kalpeita kasvoja valuu uniin, muistoihin,
kunnes haalenevat, mutta eivät katoa täysin.
Ennen niin rakkaat äänet luutuneet kaiuiksi.
Sammuta valot, puhalla kynttilän rauhaton liekki
sammuksiin, kun kuljen yksin uniin sinua kaivaten,
punon jälleen rukousnauhaa kyynelten.
Viime yönä makasin selälläni lammikossa
johon laskettiin krematorioiden tuhkat.
Taivas tuli niin liki että pystyin työntämään
sormeni sen tähtipeitteen läpi.
Jokainen tähti sai kalpeat kasvot
ja Hermeettisin kuvioin tatuoituna huusin:

GUTE NACHT MUTTER!

Ruusuu!

Maailmalle kuollut ja pimeyteen laskettu
valoisa kohtu, runneltu sydän.

Veripisaroiden ontto kaiku kun ne putoavat
tähtipeitteen läpi.

Muistatko joulun jolloin saimme syödäksemme
juhla-aterian: nokkoskeiton lisäksi

pilaantuneita juureksia: lanttuja ja nauriita!

Oi tämä kaikki on niin kipeää kuvitelmaa,

että se on murtuneen mielen talossa,

kuusikulmaisissa huoneissa nuutunut todeksi.

Asfaltilla höyryävät ruoanjämät;

luista jyrityt lihat, tajunnastani lionneet

ajatukseni tuovat suuhuni sateen vetisyttämän

leivän maun... Tämä alkoi...

Kerran toivoin, että aseiden paukkeen tilalle

tulisi hiljaisuus, että kuulisi jopa mehiläisen

iloisen, työlään surinan.

Kerran toivoin, että miinakentät viheriöisivät,

kasvattaisivat kukkia, eivät satuttaisi ketään!

Hiljaisuus, vain hetken se viipyy suloisena korvissani,

ennen kuin särkyy liikenteen ahmivaan melun virtaan

ja jokin minussa erkanee, sulautuu hiljaisuuteen,

vaeltaa yöt ja päivät, etsien ymmärrystä

jota ei koskaan tule!

Hiljaisuus, niin kuin se olisi pilkottu klapeiksi,

lastuiksi pimeyteen lämpöä tuomaan

tai säkeiksi runoon tunnetta luomaan.

Hiljaisuus, kerta kerran jälkeen murtunut kilpi,

kyynelillä vuorattu, niin kuin tämä viimeinen kirjoitus.

Pidä se sisälläsi, älä oksenna sitä ulos!

Paina se kynelehtivää sydäntäsi vasten,

kiedo t'filinit reisiesi ympärille ja lausu sh'man.

Vielä kerran kosketa sanoilla hiljaisuutta,

joka uinuu pienissä valkoisissa arkuissa,

kivissä hänen haudallaan.

Muistatko ensimmäisen Bar Mitzhvasi?

Muistatko kyneleet äitisi silmissä?

Minä muistan.

Olimmeko me ystäviä, todella?

Älä sulje pois mahdollisuutta,

että tarttuisin käteesi nyt kun kuolema on

upottanut minut kylmään ja kosteaan pimeyteen.
Kynnet, jotka repivät, ovat ajatukset,
pehmeät ja raadolliset.
Auschwitz on minun suruani heijastava runo,
se on veriateria jonka nautin yksinäisyydessäni.
Ystävänä, jos joskus luet nämä rivit,
nämä sanat ovat kyyneleeni.
Anna niiden ruokkia sinut kylläiseksi,
haalea suru on julmaa pilaa!
Melankolia on hedelmä jota runoilijat syövät
ja vain valo joka siihen paistaa, maalaa varjot.
Minä pelkään... en tiedä mitä?
Sielut, jotka vaeltavat pyhien uniin, kertovat häistä,
sielun liitosta ja kuolemasta!
Siat ahmivat ruoantähteet kaukalosta.
Sen pohjalta paljastuu valta joka ahmii siat!
Enää en nuku. Vaellan Insomnian narkoosissa.
Tämä on loppu!
Mitä minuun tulee, niin kuin se alussa jo kirjoitettiin
verellä viattomuuteni lapsiveteen.
Voit rakastaa, iloita, voit hävetä ja tuskassa
kyyneleen pusertaa rahalta haisevasta sydämestäsi!

Rakkaudella Rakkaudelle:
jokaisessa kyyneleessäni on kuvasi.
Katselitko koskaan lemmeleikkiämme
partaveitsenterällä?
Nyt virnistyksestäsi heijastuu vain tomu;
kalpea ja lopullisesti yksinäinen on halpa kohtalomme.
Rakkaus, sinä mustelmille hakattu, vieroita
taakka käsivarsiltasi ja ehkä jonain päivänä
unohdat kivun.
Silloin tanssimme ilman että uhrisavun sylki
liimautuu huulillemme, ilman että mumisemme
jo opittuja rukouksia.
Minä rukoilin viisautta,
kun olisi pitänyt rukoilla rakkautta.
Minä voitelin unelmani ahneudella,
kun olisi pitänyt toivoa Armoa.
Nyt jäljellä on vain vainajien loputtomat huudot
päässäni, yölliset kirkaisut ja tie, joka kapenee
askel askeleelta runneltujen kylkiluitten kirjoituksiin
ja minä muistan reikäiset huovat, tallotut sädekehät,
suudelmat jotka repivät huulet!

Rakkaus: viimeinen naula arkkuun on ruosteinen
 ja lyöty vinoon sääriluittesi väliin.
 Niin monta vuotta tein pilaa elämästä,
 niin monta vuotta, että taas täytyisi opetella hymyilemään.
 Auschwitz, sinä olet minun ruumiini järjestelmä,
 ulosteiden kauhu ja jännittynyt lihas.
 Laula, laulaos: Denn die Todten reiten schnell!
 Kohauttavat olkapäitään vuodenajoille, kivulle
 omistettiin kuolemalla merkittyjen elämänaikainen odotus,
 kun lumen hohde on sininen, yö keinuu vaistojen varassa,
 vainajien kalpeilla ruusukkeilla ja minun vapauteni
 on vain kirjoitus.

Auschwitz, sinä olet naurettavan vakava runo!
 Auschwitz, sinä olet sähköisen tuomion virta.
 Auschwitz, sinä olet mädäntyvien pitojen morsian,
 vihertävä kuolema ja tautien räjähtänyt pesäke!
 Auschwitz, sinä olet mielikuvitukseni avoin hauta,
 jota kohti SALTO MORTALE
 ja mustavalkoisten valokuvien syyttömyyttä huutavien kasvot,
 unissani kytevä aika, oksennuksen maku ja pakokaasun haju.
 Numeroitujen ihmisten huudot yhä pimenevillä teillä,
 riehakkaat sielut ryömivät Jumalan kainaloihin.
 Niin kuin silloin ennen, muistatko kuinka
 Nürnbergin yön kylmennyt meikki valui
 turvonneille kasvoille.
 Pisara oikeutta, voiko sitä unohtaa?
 14f13: riehakas veriateria, uni.
 Kellot tikittävät unettavan määrätietoisesti
 ja aina on puristettava sanat ajan revenneistä kudoksista
 jonkun toisen luettavaksi.

Vaienneet viulut ja itkeneet huilut.
 Mietin: kenen vuoro on maksaa seuraava kierros
 ja kaikki tulevat kierrokset?
 Julmat Centuriot matelevat Euroopan halki,
 se oli sitä aikaa kun kirjoitin laukauksia nuottiviivastolla
 ja Ilja puhkoi veitsellä haitarin palkeet, nauroi
 ja tanssi kuin Nijinsky nuoruudessaan.
 Minä karkasin Pariisiin, katselin kaarisiltoja, väsyin,
 annoin humalan lämminverisen ruoskan sivaltaa sieluani
 ja kaipasin Katolista syliä.
 Sitten narkoleptinen apostolinkyyti halki historian
 syvien virtojen, harmaita kaupunkeja päihtyneinä
 hysteriaista ja sekasorrosta!

Aseettomien armeijat eivät löydä kotiin, emme mekään.
 Kylminä talvi-iltoina höyryävät löyhkäävät ruumiit,
 yrität tarttua kuolleen käsiin joista iho irtoaa ja käpertyy
 kuin halpa paperi!
 Savu kiemurtelee piipuista, kaiken tämän edessä
 tunnet itsesi tyhjäksi, ontoksi ja puutuneeksi,
 yön varjoissa värjötteleväksi hahmoksi,
 yhdeksi noista kumaraisista varjoista,
 elävistä kuolleista!
 Enää en rukoile.
 Syön jo kertaalleen oksentamani ruoanjämät.
 Te jotka luette tämän, olette yhtä sairaita kuin ne
 jotka kerääntyvät onnettomuuspaikoille!
 Annan teille anteeksi, oi te Pavlovin Koirat,
 antakaa minun vielä hetki ruoskia mieltänne.
 Kuuletteko ruosteisten haarniskojen heräävän eloon?
 Auschwitz – VAGINA DENTATA!
 Lihaa! Lihaa! Syökää lihaani!
 Pimeys käy ahtaammaksi hengittää.
 Unelmoin uudesta sarastuksesta, kätketystä valosta,
 joka hyväilisi kuin vedenvälke kalojen suomuja.
 Halki hilseilevän lumen pyhiinvaeltava Rakkaus
 odottaa rakkautta ja vannoo sen nimeen mitä tahtoo,
 mihin uskoo? En vain tiedä onko mitään järkeä
 pyydystä tähtiä, lainata jo lainattua valoa?
 Elämä... elämä on Ihmeiden Synkkä Arkku
 Hullun Naisen Ullakolla!

Loputon pimeys, joka avaa pohjattoman kitansa
 nielläkseen päihtyneen valon, on tullut jäädäkseen.
 Sairaudet valvottavat öisin.
 Katso kuinka kauniisti tanssivat kipinät.
 Iltapäivä.
 Rukoukset, kuin teroittaisi kieltään taiteluun
 Tuulimyllyjä vastaan!
 Olen huutavan ääni ja olen unohduksen tahmeat seitit,
 puutuneet kynät ja unien käytävät, loputtomat pelot.
 Se jolla ymmärrys on, seppelöikööt mielensä uutimet.
 Istua surullinen otsa vasten kylmän lasin hengitystä,
 miten iloiset sadepisarat ovatkaan!
 Juoda itsensä humalaan toisten unelmista,
 ettei muistaisi omiaan.
 Oi toukokuu!
 Kuuletko kuinka kadut kukkivat askeleita?

Oi venettä jota suloinen myrkky ohjaa
kivettyneille laineille.
Laitathan kolikot silmäluomilleni
maksuksi lautturille?
En tahtoisi jäädä harhailemaan maailmojen väliin.
Anna hautajaissaattueen syödä ruusujen piikikkäät hännät,
sillä mitä he tietävät surusta joka kukkii povellasi.
Mitä he tietävät suudelmista jotka saattelee ruumiin
kyynelistä viheriöivään multaan.
Isä, anna heille takaisin heidän esinahkansa,
sillä eikö ilmankin aurinko nouse heidän lävitseen?
Rakkaudesta vuoltu sateenkaari on lupaus,
kuin sikiöasentoon jäänyt kysymysmerkki,
viimeinen verellä kirjoitettu rakkauskirje.
Heidän runoutensa hukuttaa sieluni tylsyyteen!
En tunne sääliä heitä kohtaan.
Minun on rakennettava yö heidän haalean päivänvalon ylle.
Rakastan vihamiehiäni, lähimmäisiltäni katkon sormet!
Rakas ystävä, kipu pitää hereillä kaikki aistit,
nekin joista ihminen uneksii likaisen mielikuvituksen
kuihtuessa tylsyyteen!
Auschwitz on minun runouteni muoto ja sisältö,
se kaksihaarainen kieli joka rakkauden suudelmalla
kavaltaa järjen, niin puhdas kipu että värien kirkkaus
raatelee silmät!
Jäähäväiset... loputon pimeys... ympyrä sulkeutuu...
ymmärrystä huutava ellipsi...
olen yksin, kadulla ja tämä kaikki on virrannut
lävitseni yhdessä hetkessä.
Tämä ihanteellinen vapaus!
Ja kuitenkin etsii ihminen muotoa muodottomalle,
yhä uudelleen, kasvoja kasvottomalle,
sotkee suurempien ympyröitä.
Ja minä, yksin veltto simpukan liha,
vapisen voimattomana siinä helvetin tulessa,
jonka sinistä sähköä laiduntavat raivokkaat hevoset.
Vain kuolinvuodetta sijaava voi tietää
kuinka synnit tuoksuvat suloista unohduksen taikaa.
Lue minulle historianmittainen rukous,
saalista surumielisiä totuuksia,
uneksi minulle lämminverinen hymy,
viattomuudesta ilkikurinen.
Jään tähän, levähdän mitään näkevin silmin.
Tämä alkoi, olemmeko matkalla Kotiin?
Eilen, tänään... ihmeellinen elämä!

ve-natati lahem ba-beiti ve-b'xomotai jad va-shem
tov mi-banim ve-mi-banot
shem `olam' eten-lo 'asheer lo jikaret.
Wir leben noch!

Furuholmen, 2007